

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 16-01-2026
Αρ. πρωτ.: 10779

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 1971/18-12-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Ε. Βατσινά**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η σύμβαση υπό τον τίτλο «Στρατηγικό Σχέδιο για τη διαχείριση των υδάτων για το νησί της Κρήτης με στόχο την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», προέβλεπε την αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης στο νησί της Κρήτης και στη συνέχεια τη σύνταξη ενός Στρατηγικού Σχεδίου για προληπτικά μέτρα αναδιάρθρωσης που πρέπει να ληφθούν. Το κόστος της μελέτης έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου η ΤΕΡΝΑ Α.Ε. με δωρεά προς το Ελληνικό Δημόσιο. Η σύμβαση υπεγράφη την Πέμπτη 25 Ιουλίου 2024, ανάμεσα στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, την ολλανδική εταιρεία ΗΒΑ που έχει αναλάβει τη μελέτη και την ΤΕΡΝΑ Α.Ε., που έχει αναλάβει τη δωρεά.

Η πρώτη φάση του έργου συμπεριλάμβανε τη δημιουργία διερευνητικής ομάδας για τη διεξαγωγή μιας γενικής, επί του εδάφους, αξιολόγησης που αφορά το νερό στο νησί της Κρήτης, τη χαρτογράφηση των περιοχών και την υποβολή Έκθεσης Ευρημάτων σε Επιτροπή του συστήθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Ακολούθησε αξιολόγηση και ανάλυση της Έκθεσης Ευρημάτων από την Επιτροπή, με την ολοκλήρωση των οποίων, παραλήφθηκε η Έκθεση Ευρημάτων (Παραδοτέο Α) από το ΥΠΑΑΤ στις 31.03.2025.

Στη δεύτερη φάση, η εταιρεία ΗΒΑ ανέλαβε τη σύνταξη ενός Στρατηγικού Σχεδίου για τη διαχείριση των υδάτων για το νησί της Κρήτης και την ενίσχυση της υποδομής του. Το προσχέδιο του Στρατηγικού Σχεδίου (Παραδοτέο Β) υποβλήθηκε, μέσω email, στις 25.09.2025, από την εταιρεία ΗΒΑ στην Επιτροπή που είχε οριστεί από το ΥΠΑΑΤ.

Στην τρίτη φάση, η Επιτροπή που είχε οριστεί από το ΥΠΑΑΤ υπέβαλλε, μέσω email, στις 05.11.2025, στην εταιρεία ΗΒΑ παρατηρήσεις και σχόλια σχετικά με το προσχέδιο του Στρατηγικού Σχεδίου. Η εταιρεία ΗΒΑ, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις και τα σχόλια της Επιτροπής, υπέβαλλε το Τελικό Στρατηγικό Σχέδιο (παραδοτέο Γ), μέσω email, στις 25.11.2025, στην Επιτροπή του ΥΠΑΑΤ.

Η Επιτροπή Παραλαβής της Μελέτης Στρατηγικού Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων Νήσου Κρήτης, παρέλαβε το Τελικό Στρατηγικό Σχέδιο (παραδοτέο Γ) σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2025, μέσω τηλεδιάσκεψης.

Όσον αφορά στα κυριότερα σημεία της Μελέτης, σας ενημερώνουμε πως το Στρατηγικό Σχέδιο αναγνωρίζει ότι οι μακροπρόθεσμες διαρθρωτικές λύσεις θα μπορούν να σχεδιαστούν ή να εφαρμοστούν με αξιοπιστία όταν δημιουργηθεί ένα κατάλληλο σύστημα διακυβέρνησης των υδάτων. Η εγκαθίδρυση και ο κατάλληλος συντονισμός ενός κεντρικού οργανισμού διαχείρισης των υδάτων αποτελεί προαπαιτούμενο. Μετά τη σύσταση αυτού του θεσμού και τη συντονισμένη διαβούλευση των ενδιαφερόμενων φορέων θα είναι εφικτή η διαμόρφωση εκτεταμένων και μετασχηματιστικών μέτρων. Τα σενάρια που θα ακολουθήσουν σε επόμενες φάσεις θα διαμορφωθούν συνεργατικά από μια αρμόδια, εξουσιοδοτημένη αρχή.

Εξετάστηκαν τρεις επιλογές θεσμικής μεταρρύθμισης: Σενάριο 1 - Ενίσχυση της υφιστάμενης Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Σενάριο 2 - Δημιουργία ενός νέου Οργανισμού Διαχείρισης Υδάτων, Σενάριο 3 (συνιστάται) - Επέκταση της εντολής του Οργανισμού Ανάπτυξης Κρήτης (ΟΑΚ) ώστε να γίνει η κεντρική αρχή υδάτων. Το τρίτο σενάριο προτιμάται καθώς ελαχιστοποιεί την πολιτική αναστάτωση και αξιοποιεί την υπάρχουσα εμπιστοσύνη και υποδομή σε περιφερειακό επίπεδο. Ωστόσο, η μεταρρύθμιση αυτή αποτελεί μόνο σύσταση. Το σχέδιο καθιστά σαφές ότι κανένα μεμονωμένο σενάριο δεν μπορεί ούτε πρέπει να εφαρμοστεί έως ότου οι βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς (περιφερειακές αρχές, δήμοι, υπουργεία και εκπρόσωποι τομέων) συγκληθούν για να συζητήσουν και να ευθυγραμμιστούν σε μια κοινή πορεία προς τα εμπρός.

Διαπιστώθηκε ότι, τα γερασμένα δίκτυα διανομής της Κρήτης, ιδιαίτερα στις αγροτικές και περιαστικές περιοχές, προκαλούν υψηλά ποσοστά απώλειας νερού. Η ΗΒΑ υποστηρίζει παρεμβάσεις που είναι οικονομικά αποδοτικές και διοικητικά διαχειρίσιμες σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, με έμφαση σε στοχευμένες επενδύσεις για τον εντοπισμό διαρροών, την εγκατάσταση μετρητών ανά τομέα και την αποκατάσταση των αγωγών. Περιγράφονται μια σειρά από αποτελεσματικές παρεμβάσεις μετριασμού των πλημμυρών, συμπεριλαμβανομένων φραγμάτων ελέγχου, αναδασώσεων, έργων αντιδιαβρωτικής προστασίας και αναβαθμίσεων αστικών αποστραγγιστικών συστημάτων.

Τα μέτρα αυτά είναι βιώσιμα υπό οποιοδήποτε μελλοντικό σενάριο και ευθυγραμμίζονται με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. για λύσεις που βασίζονται στη φύση. Προτείνονται τοπικές στρατηγικές για την ασφάλεια και εξασφάλιση του νερού, οι οποίες διαμορφώνονται με βάση τα υδροκλιματικά δεδομένα της κάθε περιοχής. Δεν πρόκειται για ευρείες, ενιαίες λύσεις, αλλά για διαφοροποιημένα σχέδια προσαρμοσμένα σε βασικές περιοχές, όπως το Ηράκλειο, η Ιεράπετρα και το οροπέδιο Λασιθίου. Επιπλέον, το Στρατηγικό Σχέδιο παρουσιάζει τον τεχνικό σχεδιασμό ενός Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης Πλημμυρών προσαρμοσμένου στις ιδιαίτερες υδρολογικές προκλήσεις της Κρήτης (στόχος του είναι η ετοιμότητα και όχι η διαχείριση έκτακτης ανάγκης).

Στον τομέα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας το Στρατηγικό Σχέδιο εντοπίζει κρίσιμες ανεπάρκειες: εξάρτηση από ανοιχτά αρδευτικά κανάλια, υπερβολική χρήση υπόγειων υδάτων και ασυμφωνία μεταξύ των αναγκών των καλλιεργειών σε νερό και της κατανομής του. Προτείνονται πρακτικές πιλοτικές πρωτοβουλίες που είναι περιβαλλοντικά ορθές, οικονομικά βιώσιμες και κοινωνικά αποδεκτές. Οι παρεμβάσεις αυτές προορίζονται να επεκταθούν σε ευρύτερη κλίμακα, αφού πρώτα δοκιμαστούν σε ζώνες υψηλής πίεσης όπως η Μεσσαρά και η Ιεράπετρα.

Η κοινωνιολογική ανάλυση αποκάλυψε ότι οι αγρότες αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της αποδυνάμωσης του εργατικού δυναμικού που προκαλείται εν μέρει από τις γραφειοκρατικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες εργαζόμενοι και εν μέρει από την αγροτική έξοδο των νεότερων ανθρώπων, αφήνοντας έναν γηράσκοντα αγροτικό πληθυσμό και επιβραδύνοντας την υιοθέτηση της τεχνολογίας που είναι ζωτικής σημασίας για τη επιτυχή εφαρμογή της μεταρρύθμισης στη διαχείριση των υδάτων. Η ΗΝΑ ενθαρρύνει μια συμμετοχική προσέγγιση, τονίζοντας τη σημασία των πιλοτικών έργων σε επίπεδο κοινότητας και τοπικής ιδιοκτησίας. Αντί να παρουσιάζονται οι μεταρρυθμίσεις ως άνωθεν επιβολές, προτείνεται να αναπτυχθούν ως συμπράξεις, οι οποίες συνδιαμορφώνονται με τους αγρότες, τους δήμους και τους συνεταιρισμούς.

Κατόπιν, σχετικά με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης έργων, σας γνωρίζουμε πως η χρηματοδότηση νέων εγγειοβελτιωτικών έργων, εξαρτάται από τους πόρους (εθνικούς ή/και ενωσιακούς) που διαχειρίζεται το ΥΠΑΑΤ.

Οι ενωσιακοί πόροι που διαχειρίζεται το ΥΠΑΑΤ αφορούν κυρίως το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣΚΑΠ) 2023-2027. Σημειώνεται ότι υπήρχε ανοιχτή Πρόσκληση έως 31-10-2025 για την Παρέμβαση Π3-73-1.1 «Έργα υποδομών Εγγείων Βελτιώσεων» του ΣΣΚΑΠ 2023-2027, με Δικαιούχους τα αρμόδια Υπουργεία (ΥΠΑΑΤ, ΥΠΥΜΕ) και τις Περιφέρειες. Στο πλαίσιο της ανωτέρω Πρόσκλησης υπεβλήθη Αίτηση Στήριξης για το έργο: «ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΑ ΕΡΓΑ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑΣ ΜΕΣΣΑΡΑΣ ΚΡΗΤΗ», με προϋπολογισμό 72.141.756,03 € και αναμένει την αξιολόγηση από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή.

Οι εθνικοί πόροι του ΥΠΑΑΤ (Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025) είναι περιορισμένοι καθώς το πρόγραμμα λήγει στις 31-12-2025. Σημειώνεται ότι ήδη στο ΤΠΑ 2021-2025 περιλαμβάνεται το έργο «ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗ ΧΟΧΛΑΚΙΩΝ Δ.Δ. ΠΑΛΙΟΚΑΣΤΡΟΥ, Δ. ΙΤΑΝΟΥ Ν.ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΑ ΕΡΓΑ-ΦΡΑΓΜΑ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ Ν.ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ», το οποίο βρίσκεται σε φάση Υπογραφής Σύμβασης Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα και το οποίο θα μεταφερθεί στο εθνικό Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΤΠΑ) 2026-2030 ως μακροχρόνια δέσμευση. Το έργο, με ανάδοχο τη ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε., έχει κόστος κατασκευής - βάσει της προσφοράς του αναδόχου - 59.100.000,00€ (πλέον ΦΠΑ) και εντάσσεται στο ολοκληρωμένο πρόγραμμα “Υδωρ 2.0”. Επιπλέον, επισημαίνεται πως σήμερα σχεδιάζεται το νέο εθνικό ΤΠΑ 2026-2030.

Υπενθυμίζεται ότι, μετά και τη μεταφορά της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων & Αγροτικών Υποδομών στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (π.δ. 77/2023), κεντρικός φορέας υλοποίησης υποδομών άρδευσης, σε επίπεδο κεντρικής κυβέρνησης, είναι πλέον το ΥΠΥΜΕ.

Τέλος, για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 1971/18-12-2025 και άπτονται των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Υποδομών & Μεταφορών, διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την ως άνω Ερώτηση στα εν λόγω καθ’ ύλην αρμόδια Υπουργεία.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
3. Βουλευτή κα Ε. Βατσινά

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού